

Od diagnózy k léčbě: nádorové onemocnění prsu

DIAGNÓZA
V České republice
každoročně onemocní
karcinomem prsu více
než 7 400 pacientů.¹

PROJEVY²

Bulka nebo
hrbolek v části
prsu nebo poblíž
prsu, případně
v podpaží

Změny velikosti,
tvaru nebo
struktury
pokožky prsu

Změny bradavky,
např. zatažení,
vyrážka nebo
výtok z prsu

**Časný karcinom prsu
eBC**

**Pokročilý
karcinom prsu
aBC**

DIAGNÓZA

Je důležité určit typ a stádium nádorového onemocnění. To rozhoduje o léčbě a prognóze.

• Stádium

S pokročilostí nádorového onemocnění se zhoršuje prognóza. Důležité proto je nádor odhalit včas a co nejdříve zahájit léčbu.³

• Typ

Různé typy nádorů mají různé biologické chování a prognózu; např. HER2-pozitivní karcinom prsu je agresivní. Bez cílené léčby se snižuje naděje na přežití a onemocnění se zhoršuje rychleji než u jiných typů nádorového onemocnění prsu.⁴

TYPY KARCINOMU PRSU

Nádorové onemocnění prsu se dělí na tři základní typy podle přítomnosti specifických receptorů (bílkovin) či jejich zvýšeného množství na povrchu nádorových buněk.⁵

80 %
Onemocnění s pozitivitou hormonálních receptorů (HR)⁵

Přítomnost estrogenových receptorů (ER) a/nebo progesteronových receptorů (PR).

15 %
Onemocnění s nadměrnou expresí humánního epidermálního růstového faktoru 2 (HER2)⁶

Nadměrné množství receptorů HER2.

10–20 %
Triple negativní karcinom prsu (TNBC)⁵

Hormonální receptory zcela chybí a množství HER2 receptorů není nadměrně zvýšené.

Pokročilý karcinom prsu

~20 %¹

pacientů onemocní pokročilým karcinomem prsu (aBC) – nádorové onemocnění se rozšířilo do dalších orgánů (např. játra, kosti, plíce)³

Časný karcinom prsu

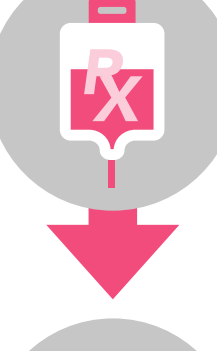
~80 %¹

pacientů onemocní časným karcinomem prsu (eBC) – nádorové onemocnění se omezuje na prsa a/nebo mízní uzliny³

Naděje na vyléčení¹¹

LÉČBA ČASNÉHO KARCINOMU PRSU

Cíl: uzdravení

Léčba před operací (neoadjuvantní)⁷

- zmenší nádory
- usnadní či umožní operaci
- může umožnit prs šetřící operaci

Operace⁸

- hlavní způsob léčby časného karcinomu prsu
- možné postupy
  - lumpektomie – odstranění nádorové tkáně
  - částečná mastektomie – odstranění až ¼ prsu
  - mastektomie – odstranění celého prsu

Léčba po operaci (adjuvantní)⁷

- může zničit zbývající nádorové buňky
- snižuje možnost návratu onemocnění

Neoadjuvantní i adjuvantní způsoby léčby mohou zahrnovat

CÍLENOU TERAPII

CHEMOTERAPII

HORMONÁLNÍ TERAPII

RADIOTERAPII

V rámci sledování absolvuje většina pacientů pravidelné klinické vyšetření v doporučených intervalech a jednou za rok mamografii.

LÉČBA – ČASNÝ KARCINOM PRSU

Cíl: uzdravení

SLEDOVÁNÍ – ČASNÝ KARCINOM PRSU

VÝCHOD

LÉČBA – POKROČILÝ KARCINOM PRSU
**Cíl: co nejdelší přežití
s co nejlepší kvalitou života**

Navzdory všem současným možnostem léčby

~1/3

pacientů s diagnózou časného karcinomu prsu přejde do pokročilého stadia onemocnění.³

Pacienti mohou potřebovat více léků

- ke kontrole onemocnění
- k léčbě nežádoucích účinků
- k léčbě příznaků

PŘÍZNAKY¹⁰

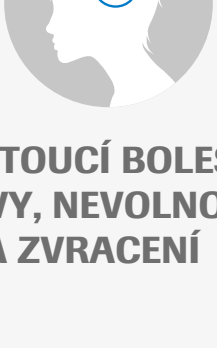
Příznaky pokročilého karcinomu prsu se liší podle míst zasažených nádorem. Mezi časté příznaky pokročilého karcinomu prsu patří například

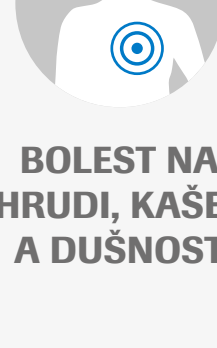
SILNÁ, ROSTOUCÍ BOLEST KOSTÍ

TLAK NEBO BOLEST V BŘÍŠE A NECHUTENSTVÍ

ROSTOUCÍ BOLEST HLAVY, NEVOLNOST A ZVRACENÍ

BOLEST NA HRUDÍ, KAŠEL A DUŠNOST

PŘI ROZHODNUTÍ O LÉČBĚ SE PŘÍHLÍŽÍ¹

- ☒ K TYPU A ROZSAHU NÁDORU A CELKOVÉMU STAVU NEMOCNÉHO
- ☒ K PŘEDCHOZÍ LÉČBĚ
- ☒ K PŘÁNÍM PACIENTA A LÉKAŘE

• Systémová léčba nově diagnostikovaného pokročilého karcinomu prsu se nazývá 1. linie.

• Pokud přestane účinkovat, je nutné přejít na léčbu 2. linie.

• Výběr léčby, její řazení v jednotlivých liniích a její dávkování ovlivňuje délku přežití i kvalitu života pacientek s pokročilým karcinomem prsu.

1. Modrá kniha České onkologické společnosti, Brno: Masarykův onkologický ústav, 2018. ISBN 978-80-86793-44-3

2. Breast Cancer Now: <http://breastcancer.org/about-breast-cancer/what-are-the-signs-and-symptoms-of-breast-cancer> [Naposledy navštíveno srpen 2015]

3. SEER: <http://seer.cancer.gov/statfacts/html/breast.html> [Naposledy navštíveno srpen 2015]

4. Dawood S, et al. J Clin Oncol 2010;28:192-98

5. WebMD: <http://www.webmd.com/breast-cancer/breast-cancer-types-er-positive-her2-positive> [Naposledy navštíveno srpen 2015]

6. Tesařová P. Cílená léčba karcinomu prsu; Remedia 2016; 26: 171-179

7. Jon Hopkins: http://www.hopkinsmedicine.org/breast_center/treatments_services/medical_oncology/neoadjuvant_adjuvant_chemotherapy.html [Naposledy navštíveno srpen 2015]

8. ORLIC: <http://www.cancerresearchuk.org/about-cancer/type/breast-cancer/treatment/surgery/types-of-breast-cancer-surgery> [Naposledy navštíveno srpen 2015]

9. O'Shaughnessy. Oncologist 2005; 10 (suppl 3): 20-29

10. Metastatic Breast Cancer: <http://www.nationalbreastcancer.org/metastatic-breast-cancer> [Naposledy navštíveno srpen 2015]

11. Wolff AC and Davidson NE. Curr Treat Options Oncol 2000; Aug; 1(3):210-20